

Dualarımız ve amellerimiz

KKTC'den Eyüp Aktaş: “Peygamber Efendimiz (asm), “Kim ramazan ayını Allah’tan sevap umarak tutarsa geçmiş günahları avf olur” buyuruyor. Böyle müjdeler başka amellerde de var. Meselâ Ramazan gecelerinde namaz kılanın veya Kadir Gecesini ihyâ edenin de geçmiş günahlarının bağışlanacağı müjdeleniyor. Böyle müjdeleri nasıl anlamalıyız? Kılmadığı namazları da bağışlanır mı? Kul hakkı da bağışlanır mı? Günahkâr iken duâlarımız kabul olur mu?”

Kur’â’nda, “Rahmetim her şeyi kuşatmıştır” (1) buyuran Cenab-ı Hak, bir Hadis-i Kudsîde, “Kulum Beni nasıl tanırsa onunla öyle muâmele ederim.” (2) buyurur.

Şu hadîs-i şerif de, Cenab-ı Hakk’ın günahlarımızın affı konusundaki yaklaşımını en güzel biçimde yansıtır:

Peygamber Efendimiz (asm) Rabb’inden bildiriyor: “Kul bir günah işlediğinde, “Allah’ım! Günahımı bağışla!” diye pişmanlıkla bağışlanmak dilerse Mübârek ve Yüce Allah buyurur ki: “Kulum bir günah işledi de, Kendisinin günahı bağışlayan ve bu günahla kendini sorumlu tutacak Rabb’i bulunduğunu bildi.” Buyurur. Sonra kul, elinde olmadan tekrar hatâ işler de, “Yâ Rabb’im! Benim günahımı bağışla!” derse, Mübârek ve Âlî olan Allah: “Kulum bir günah işledi de, Kendisinin günahı bağışlayan ve bu günahla sorumlu tutacak olduğunu bildi.” Buyurur. Sonra kul döner tekrar günah işler. Ama nihâyet pişman olur ve: “Ey Rabb’im, Günahımı bağışla!” diye yakarır. Mübârek ve Yüce olan Allah buyurur ki: “Kulum bir günah yaptı da, Kendisinin günahı bağışlayan ve bu günahla muâheze edecek Rabb’i bulunduğunu bildi. Ben de kulumu bağışladım.” Buyurur. (3)

Cenab-ı Hak bağışlama ve mağfiret konularında çok açık ve net konuşuyor. Mağfiret hususunda tek tasnif günahın şirk olup olmaması ve içinde kul hakkı bulunup

bulunmaması şeklinde yapılmıştır. Günah şirk değilse, içinde de kul hakkı yoksa, böyle umûmî müjdelerden hissedâr olacağı umulur.

Ama yüce dînimizde bir takım günah ve hatâlar için telâfî yolları gösterilmiştir. Meselâ namaz kılmamak günah olduğu gibi, Ramazan ayında bilerek oruç tutmamak da günahdır. Namaz kılmamanın telâfîsi, yine namaz kılmaktır. Oruç tutmamanın telâfîsi, yine oruç tutmaktır. Kezâ kul hakkının telâfîsi, bu hakkı ödemek ve helâllliğini almaktır. Kezâ şirkin telâfîsi tevhîde girmektir, yani Allah'ın var ve bir olduğuna îmân etmek ve bu îmânda sebat etmektir.

Kul bir yandan eksikliklerini telâfî etme gayreti içinde olur; bir yandan da tevbe ve istiğfarda bulunur. Yapmadığı ibâdetleri Allah'a bir fitrat borcu bilir ve kazâen yapmaya başlar. Günahlarından pişmanlık duyar ve Allah'ın bağışlayıcı olduğunu bilerek Allah'a döner. Bu esnada yeniden günah işlerse, acziyetini ve zaafiyetini teslim ederek, yeniden Allah'ın af ve bağışlamasına sığınır. Yani kul için af ve bağışlanma kapısı ölene kadar kapanmaz. Kul, Allah'ın bağışlayıcı olduğunu bilmeli, ümidini kesmemeli; ancak kendisine düşen vazîfeleri de, güç yetirebildiği oranda yapmalı, ameline güvenmemelidir.

Günahkâr iken duâlarımızın kabul olmayacağı gibi bir genelleme İslâm'da yoktur. Bilakis İslâm bizi hep Rabb'imize yönlendirir. Kul her konuda, her başı derde girdiğinde, her zaman ve her halde "hâlisâne ve içtenlikle" duâ etmekle mükelleftir.

Hazret-i Ömer (ra) anlatmıştır. Resûl-i Ekrem Efendimiz (asm) buyurdu ki: "Sizden önceki kavimlerden birisinde bir gün erkeklerden üç kişilik bir gurup yola çıktı. Gecelemek için bir mağaraya sığındılar. Derken, dağdan kopan büyük bir kaya parçası onların üzerine mağaranın ağzını kapattı. Birbirlerine baktılar; Allah'a sığınmaktan ve duâ etmekten başka çâreleri yoktu. Birbirlerine, "Sizi ancak sâlih amellerinizle duâ etmeniz kurtarır!" dediler.

İçlerinden biri: "Allah'ım! Benim yaşlı ve kocamış bir anam ve babam vardı. Akşam olunca ben onlardan evvel ne çoluk-çocuk, ne de hizmetçilerimden hiç birisine bir şey içirmezdim. Bir gün hayvanlarımı otlatmak için bir yer aramak arzûsu beni uzaklara götürdü. Onların uyku saatlerine kadar geri dönemedim. Geldiğim zaman onların akşam sütlerini sağdım. Fakat onları uyumuş halde buldum. Kendilerini uyandırmayı ve onlardan evvel çoluk-çocuk ve hizmetçilerime akşam sütü içirmeyi hoş görmedim. Çocuklarım ayaklarımın etrafında ağlaşırlarken ben süt bardağı elimde olduğu halde, onların uyanmasını gözeterek şafak sökesiye kadar yerimde bekledim. Nihâyet uyandılar. Akşam sütlerini içtiler. Allah'ım! Eğer ben şu yaptığımı Senin rızân için yapmışsam, şu kayadan dolayı düştüğümüz sıkıntıyı gideriver." Dedi.

Kaya bir az açılmıştı. Fakat çıkmaları için yeterli değildi. Diğer:

“Allah’ım! Benim amcamın bir kızı vardı. O bana insanların en sevimlisi idi. Onu çok şiddetli seviyor ve arzû ediyordum. Bir kıtlık senesinde o bana geldi. Kendisini bana teslim etmesi karşılığında ona yüz yirmi altın vereceğimi söyledim. İsteğimi kabul etti. Fakat tam murâdına ereceğim zamanda, “Allah’tan kork!” dedi. Onu çok sevdiğim ve arzûladığım halde bıraktım. Altınları da ona bıraktım. Yâ Rab! Eğer ben şu yaptığımı sırf Senin rızân için yapmışsam içinde bulunduğumuz sıkıntıyı bize açıver.” Dedi.

Kaya biraz daha açılmıştı. Fakat o aralıktan dışarıya çıkmaya imkân bulamıyorlardı. Üçüncüsü de şöyle yalvardı:

“Allah’ım! Ben bir takım ameleler kiralamıştım. Birisi hâriç diğerlerinin ücretlerini kendilerine verdim. O kişi hakkını almadan bırakıp gitti. Ben de onun parasını onun namına çalıştırıp çoğalttım. O kadar ki, çok mal meydana geldi.

Bir zaman sonra adam geldi ve: “Ey Abdullah, bana ücretimi ver!” dedi.

Ben de: “Deve, sığır, koyun ve hizmetçi... Şu gördüklerinin hepsi senindir.” Dedim. Adam:

“Ey Abdullah, benimle eğlenme. “ dedi. Ben:

“Seninle alay etmiyorum.” Dedim. Bunun üzerine malların hepsini alıp, götürdü gitti. Onlardan hiçbir şey bırakmadı. Allah’ım! Eğer ben yaptığımı sırf Senin rızân için yapmışsam, bulunduğumuz şu sıkıntıyı bizden gider.” Dedi. Nihâyet kaya tamamen açıldı ve mağaradan yürüyerek çıktılar. (4)

Dipnot:

(1) A’râf Sûresi, 7/156;

(2) Buhârî, Tevhîd, 15;

(3) R. Sâlihîn, 420;

(4) R. Sâlihîn, 12;